

בעזרת כתבי-סתר, עשבי-בר ונוצה מכונף תרנגול השייך מחמוד מרכא אהבה

אדם חולה יודע מה עליו לעשות: לקרוא לרופא. אולם בארץ, היום עד היום אנשים שאינם מאמינים ברופאים. חררי הניתוח הנוצצים ושאר המצאות המדע השורדים בעיניהם. הם מאמינים הרבה יותר בעשבים ובתרופות המושגות, שהמכתא למה מסבכת. יש להם גם רופאים מיוחדים משלהם, רופאים שלא גמרו שום בית-ספר אך מוכנים לרפא את הכז — מכאב בטן כרוני ועד למחלת-אהבה. זהו סיפורו של עטאלה מנסור, כתב "העולם הזה", שיצא לחקור בכרם.

ל מה מאד להכיר אדם בריא בכפר ערבי. בדרך כלל התושבים הם אכילי מחלות — לרבע, למחצה או ליותר מזה. על כן, בלש מחמוד חסן בביראות. בגשתו את הנער בן 12 ברחוב הראשי של מגד אל-כרם (תחילת הכרמים), הכפר הגדול בן 2500 התושבים, השוכן בלב הגליל. ברחוב זה, שהיה פעם חלק של הכביש הבינעירוני עכו-צפת, דיבר הנער בשפתו ככל ששלה על דעתו. גיליתי כי מחמוד איננו יליד הכפר. הוא נולד בצפת, נדד לכאן עם משפחתו, ברדיפתה המתמדת אחרי עבודה. אביו של הנער הוא ידיד גדול של ה"יהודים והוא מקיים אתם יחסים הדדיים קיים. על כן זכה הנער בשם נוסף: מאיר. אולם מחמוד-מאיר לא ידע את אשר ביקשתי לשמוע. הוא אפילו לא הכיר את המוכתר. לעומת זאת, היו לו קשרים מצויינים. הוא הציג אותי בפני מועלם (המורה) נימר, שוער משרד ה"מושל, שהוריד את הקהלה כשאקרו רב רועש מקשט את מותנו. נימר זה היה מוכן בהחלט לעזור לי בחיפוש. הוא הורה על אחד הנערים שהתבטלו ב"סביבה להובילי לביתו של השייך מחמוד אל-עיןאחי.

מאת
עטאלה מנסור

התחלתי את סיפורי: "יש לי חבר, יא סיי אל-שייך", פתחתי, וחבר זה הותקף עליי רוח רעה שעיקמה את סנטרו וגרמה לו מיחושים רבים. כל מאמצי הרופאים עלו בתוהו וגם היוודעים לרפא בעשבי-בר לא הועילו.

קולי רחיצער השפיע, כנראה, לטובה. "אל תקח את הדבר כל-כך ללב, בני", הרגיע אותי השייך. "המשך את הסיפור".

השומעים הראו סימני השתתפותם ב"צער. "מה יש להוסיף?" המשכתי. "חברי אינו רוצה לשמוע יותר לא על רופאים ולא על שייכים. הוא התייאש ואינו אר כל. הוא מתבייש להראות את פרצופו העקום ברחוב. היו כאלה שאמרו כי "רפא אם יאכל דבש, ורק דבש. תקפה אותו בחילה והוא כמעט מת מהקאה".

זוג על כר אחד

ה כאמת מחפיר! הפסיקני השייך. "אנשים רבים טוענים שהם מתמצאים במקצוע זה, מבלי לדעת מאר מה. אבל אני שייך אמיתי. ירשתי אח ידיעותי מאבי והוא רכש אותן מאלה שקדמו לו משך מאות בשנים."

לבסוף הסכמתי לשדל את חברי הדמיניו לנסות את מזלו אצל שייך מחמוד. "שיבוא אלי לשבוע ואני ארפא אותו לגמרי", הבטיח. "אני יודע טודות על אדים ועשבי-בר רותחים ובעזרת קריאות לרוח הרעה שחדרה בו, אתגבר על חוליו. כל מה שעליו לעשות הוא רק לשתות מעט מן המים שבהם אטבול את פתק הסתרים המתאים. אמור לו שלא יפחד מפני."

ואו החלטתי לנסות את מזלי עוד מעט. סיפרתי לשייך סיפור אישי יותר. וזה תוכנו: ישנה בחורה אחת יפה, שאני אוהב אותה עד מוות. אך מה לעשות? היא אינה שמה לב אלי. שמה יסכים השייך הכליכול לתת כתב סתרים שיספיע על הבחורה וירכך את לבה?

"טוב יעשה האדם לראות זוג על כר אחד", ענה השייך בקול מדוד. הבינתי שעלי לרפא במשפט זה ציטטה מהקוראן הקדוש.

ורד בת יונה

ח יכיתי לתוצאה המעשית, לפתק גושא כתב הסתרים המיסתורי. ציפתה לי אכזבה. השייך נאנח ומילמל, ולבסוף הסביר כי אינו יכול לתת כתב-סתרים לכל דורש. עליו תחילה לדקוק ולחקור כל מקרה ומקרה. מדוע?

"לפעמים בא אלי איזה בן בליעל המתאהב באשה נשואה ואם לילדים. אני עלול להרוס בעקיפין משפחה מאושרת. אם אתן לו את כתב הסתרים."

הסברתי לו שאהובתי לי אינה נשואה. הוא רק יעשה מעשה טוב אם יכתוב לי את הפתק. אחרת, עלול אני לאבד את עצמי לדעת. "בלי ורוד בינת חמאמה (ורד בת יונה) לא אוכל לחיות" כמעט בכיתי.

ניצחתי. השייך נטל פתק מצהיב, שירטט עליו את שמי ושם אהובתי. אולם לפני שיכולתי לקחתו ליד, הטיל אותו השייך אל תוך האש המהבהבת, עליה הרתיח את מי הקפה. כתב הסתרים התלקח, מלא את החדר בעשן סמיך מסריח. כמעט צחקתי בקול רם, בחשבי על אותה ורוד בינת חמאמה שלבה יבער בלהט אהבתה אלי. השייך הנכבד הבטיחני חגיגתי כי לא יעבור שבוע, עד שאהובתי תיפול בפח אהבתי.

ואם יקרה ותהיה בחורה בין קוראות העולם הזה שתרגיש כלפי רגשי אהבה יוקדים, אל לה להמלה. זהו דבר טבעי, שעבורו שילמתי לשייך מחמוד טבין והקלין.

במדניה

הברכה הבלתי-רגילים, החליטו לחרוש ולרוץ את האדמה.

אזור מסוכן, בעצם. אולם לפני הנ"ל צנים, הופיע נציג המושל הצבאי מבאר-שבע. משך שבועות, עקב אחר הערבים ב"מלאכת החריש והזריעה הממושכת. עתה, לאחר גמר העבודה המייגעת, החליט כי אזור זה הינו, בעצם, אזור רגיש מאד וכי נוכחותם של ערבים בו עשויה לסכן את בטחון המדינה. הוא מסר לשייך הודעה רשמית כי 4000 הדונם הוכרו כאזור צבאי סגור.

את חשיבותו הבטחונית של השטח, הוכיח הצעד הבא של השלטונות. האדמה הורועה והוכרזה למיכאל הנגבי, בעצמו מושל צבאי של הנגב לשעבר, שהחליט לפרוש לפעילות פרטית מבורכת כאזור. משרד התקל-אות מכר לו את הרשות לקצור את אשר זרעו 80 משפחות שבט אלהיזיל.

הנגבי, חבר קיבוץ נגבה לשעבר, המתין להבשלת היבול בשלושה של מומחה. כבוא העת, שלח למקום קומביין שכור וחצי תרי-סר פועלים לאסוף את היבול. הפועלים היו כלום ערבים. אולם הם לא היו שום סכנה לבטחון המדינה, מאחר שהריחוק מעבודתם נכנס לכיס עברי חלוצי.

אילת

חוכנית הדוד סם

שלו של מלון מפואר, הנבנה זה שנתיים על-ידי מרכז הקואופרציה של ההסתדרות; בית החלוצות שנמסר לידים פרטיות לצורך הפיכתו למלון, מחוסר מקום עבורה לחלו"צות עצמן; פלוגת הקבוץ המאוחד שהוכנה קרוב לשנה בבית-המלון הישן — הרתינתו והבריתו את מרבית המשקיעים הפרטיים, שהוזמנו להשקיע מהונם באילת.

אולם כאשר ביקר בשבועות האחרונים סם דובינר, בעל עפרונות ירושלים, בתי-חרור שנת למוצרי פלסטיק דורא ומוצרי קרטון קרנז באילת השתנה משהו. הוא התלהב מאד מן הנוף, משלל הדגים שמתחת למים ומן הכריש הגדול בן 12 הטון שנחפש בזמן בקורו.

סם דובינר, שרכושו נאמד ב"26 מליון דולאר ושאף פעם, לדברי מקורביו, לא חשש להסתכן בהשקעות נועזות ביותר, מיהר כבר ביום השני לביקורו באילת לביתו של הנוף נמר, ראש המועצה המקומית. כאשר יצא מפגישה ראשונה זו, היה ידוע כבר למרבית תושבי אילת שהמלונר הקנדי ה"צעיר, הנמצא המש שנים בארץ ושאשתו בטי אדומת השער היא העסקנית הראשית של האגודה לעזרת נגפעי הפוליו במדינת ישראל (העולם הזה 917) החליט להשקיע בכספו באילת. 40 אלף הדולר הראשונים נמסרו לידיו של מקס פרידמן (העולם הזה 947) העומד בראש החירות במקום ואשר ישול לידינו את ניהול התכנון והשל"בים הראשונים לבצוע התוכנית הגדולה.

מתי יבואו התיירות. תוכניתו של סם דובינר בנויה על ניצול אוצרם הטבעי הגדול ביותר של אילת: הים. 7000 מיני הדגים והחיים הנמצאים בחופי אילת, שלל הצבעים והצורות הנדירה, המחגלה לכל ה"מרכיב על פניו את משקפי הצלילה והמכנסים ראשו לתוך המים, — לדברי מומ"חים לענף התיירות — לקוחות רבים מכל קצחי העולם.

מפעלו של דובינר מכוון לעשירים ביניהם. מהנדסו הכינו כבר את התוכנית הראשונות להקמת 20 מבנים קטנים, בני שני חדרים כל אחד, מצויידים במיווג אוויר, מים קרים וחמים וריהוט מודרני. הם יוקמו בחוף ה"דרומי של אילת.

הביתנים יוקמו מסביב לבית-קפה ומסעדה, רחבת ריקודים פתוחה ואמפיתיאטרון קטן. שיעמדו לרשות האורחים. ליד המושבה ה"קטנה, יוקם מוז סירות-דיג לאורחים, סיי רות סקי-מים, סוכית רחצה ומתקנים לה"כרת כלי-צלילה, ציוד דיג, מזכרות-אילת ומשקאות קרים.

2007 שנה עמדה אילת ללא ניצול ממשי! אמר סם דובינר, שהזניח את כל עסקיו ונחת שלש-ארבע פעמים בשבוע במטוס ארקי שבדה אילת — "מעתה יבואו תיירים עשירים עיפים לנו, תיירות להציג את בגדי הרחצה החדשים שלהן".

"מתי בדיק יגיעו התיירות?" שאל ב"

הממשל הצבאי

כיס עברי חלוצי

בנגב הצפוני, בין שובל לגבול הירדן, משתרעות חלקות רבות של אדמות, אשר איש לא טרח לעבדן מאז ברחו בעליהן ה"ערביים.

השנה, עלו אנשי השייך סאקר סלאמה אל-הזייל, בדואים היושבים בחסות הממשל הצבאי באזור זה, על טח טנוש של 4000 דונם. עד או, נהגו לעלות עם עדריהם ל"מרעה על אותו שטח. השנה, בגלל גשמי

הממשיכים בעישון בתוך כחלי חדרנו וב"חררים האחרים, בלי כל הפרעה, בעזרת נר-גילה ובסיגריות רגילות. עישון החשיש מר"כנתו מהחה פולחן המעורר התענינות מר"בה. זו לנו פעם ראשונה להיתקל בכך וזני סינו לעמוד על טעמו של הסם, קצת מרחוק.

אנו מקווים שנצא בקרוב בערבות ונשוה"רר בכלל. אולם, למרות שהספקנו כבר לט"עום טעמו של בית כלא תורכי, ותנאו"אינם כאלה המעוררים רצון רב לשבת בו פעם שניה — איתנה החלטתנו לשוב למימי תורכיה, למרות הסכנה להיאסר שוב.

(המשך מעמוד 6)

אסירים, המסתובבים בו הלוך וחוזר. מל"מעלה פרוש סורג ברזל ושומר מזויין צופה כלפי מטה. כל יומיים-שלושה יוצאים שניים מכל ספינה לספינותינו, להניע את המנועים ולשאוב מים.

האסירים מהווים קשת של כל גווי הפשע. נועצי סכינים, שבמקרה לא הצליחו להרוג את קרבנם, אינם חסרים. חלקם מזויין בס"כינים אף כאן.

חבורה מיוחדת מהווים מעשני החשיש,